

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

19. Certum processum &c. Bulla contra Hæreticos qui dogmatizant, &
prædicant suprematum esse in Cæsare & non in Papa: anno 1327.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

Catholici, se pro defensione fidei opposcentes, ostendissent aperte quod illa doctrina erat erronea & heretica, velut contraria Evangelicæ & Apostolicæ veritati, & ut à tali doctrina desisterent fuissent eisdem, ipsique eorum nolent acquiescere monitis, sed in publicandis suis erroribus perdurarent. Tandem tam præfati quam plures Prælati, nec non alii Viri Catholici, tam perniciosas hæreses inter catholicos dogmatizare publicè indecens, & periculosum nimium reputantes, nobis certos Articulos excerptos de libro prædicto curaverint nonnulli mittere, ac per se ipsos aliqui præsentare, supplicantes attentius, ut super præmissis curarem sanctæ Dei Ecclesiæ, de opportuno remedio providere, de quibus articulis subscriptos duximus præsentibus annotandos. Et licet tam cum fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quam cum multis Archiepiscopis & Episcopis, aliisque Ecclesiarum Prælatibus, nec non, & cum pluribus sacre Theologiæ Magistris, ac utriusque Juris Professoribus, deliberationem super ipsis Articulis præhabuerimus diligentem. Ex quorum deliberatione aperte convincitur, quod errores articulorum ipsorum sunt adeo manifesti, quod quicquid ad eorum manifestationem addicitur, frustra addici videatur, & quasi sol facibus adjuvari. Ut tamen minus periti promptius illos percipere valeant & vitare, quedam ad ipsos declarandos errores, perfunctione satis, de Fratrum eorundem consilio, præsentibus duximus inferenda. In primis itaque isti Viri reprobi dogmatizare præsumunt, quod illud, quod de Christo legitur in Evangelio beati Matthæi, quod ipse solvit tributum Cæsari, quando staterem sumtum ex ore piscis, illis qui petebant Didragma, iussit dari, hoc fecit non condescensivè & liberalitate suæ pietatis, sed necessitate coactus; quod utique Doctrinæ contradicit Evangelicæ nostrique sententiæ Salvatoris. Cum enim, sicut in eodem Evangelio legitur, Christus interrogasset Petrum, à quibus Reges terræ accipiunt tributum, vel censum; A filiis suis, an ab alienis, & Petrus respondisset quod ab alienis; ex hoc concludens Christus filios Regum esse liberos, dixit ergo liberi sunt filii. Constat autem Christum secundum carnem, fuisse David filium, juxta Testimonium Angeli, sic dicentis, dabit ei Dominus sedem David Patris ejus, & per consequens quod ipse à solutione tributi vel census prorsus erat immunis. Hoc etiam ex hoc patet quod statim subjunxit, ut non scandalizemus eos, vade & da staterem pro me & pro te eis; ubi evidenter patet quod non, ut astrictus, sed ut evitaret scandalum, staterem tributi exactoribus iussit solvi. Et prædicto autem dicto suo nituntur concludere præfati Viri reprobi, quod omnia temporalia Ecclesiæ subint Imperatori, & ea potest accipere, velut suas; videntur enim supponere quod ex hoc, quod Christus tributum solvit ex debito, res temporales ejus Imperatori subessent, & per consequens, quod res Ecclesiæ temporales sint Imperatori subjæctæ, & eas possit recipere velut suas. Quæ quidem conclusio nullatenus ex præmissis sequitur, nec sequi potest, etiam apparet; Cum enim liqueat ex prædictis Christum fuisse à solutione tributi vel census liberum & immunem, & staterem non solvisse ex debito, sed ut aliorum scandalum evitaret, nullo modo

potest concludi quod res Christi, quales sunt Res Ecclesiæ subint Imperatori. Præterea etiam, si Christus staterem solvisset ex debito, impertinenter concluderetur ex eo quod res Christi, quales sunt res Ecclesiæ, subessent Imperatori, cum Christus non pro rebus, sed pro persona, staterem solverit ante dictum, quod patet ex eo, quod illum iussit solvi pro se & Petro modo prædicto, non pro rebus suis & bonis; unde non sequitur quod ex eo, quod Persona est tributaria, tributaria sint & bona, immo qui pro persona tributum teneturolvere habere bona libera & æqua. Et quia hæc patent falsa esse per Jura Imperialia manifestè, superfedimus super hoc plenius allegare. Secundò, isti filii Belial dogmatizare præsumunt, quod beatus Petrus Apostolus non plus auctoritatis habuit, quam alii Apostoli habuerunt nec aliorum Apostolorum fuit caput. Item quod Christus nullum caput dimisit Ecclesiæ, nec aliquem Vicarium suum fecit, quod est totum contrarium Evangelicæ & Apostolicæ veritati. Quod enim Christus Vicarium suum beatum Petrum constituerit patet; constat enim quod Christus Officium Pastoris gessit in terris, hinc est quod, in Jo. se vocat Pastorem, dicens ego sum Pastor bonus; liquet etiam quod curam gregis sui ante Ascensionem beato Petro generalem commisit quando sibi illud Johannis dixit, Simon Johannis pascere oves meas, pascere agnos meos; unde cum Pastor gregis Domini, scilicet Christus, curam ejusdem gregis beato Petro commisit; quin cum, quoad curam gregis suum Vicarium fecerit, nullus debet in dubium revocare. Hoc ille Imperator Christianissimus scilicet Constantinus, testatus est, dicens, beatus Petrus videtur in terris Vicarius Dei filii constitutus; Ex hoc etenim secuturum evidenter, quod Petrus caput universalis Ecclesiæ potest dici, juxta morem illum sacre Scripturæ, quo Rector aliqujus multitudinis dicitur esse caput; unde legitur in Joë, congregabuntur filii Judæ & filii Israel, & ponent sibi caput unum, id est Rectorem. Constat autem quod Beatum Petrum, eo ipso, quod Christus sibi commisit curam gregis Domini, ipsam ejusdem gregis videtur constituisse Rectorem, & per consequens caput. Fatemur tamen cum Apostolo, quod Christus Ecclesiæ est verum caput & Principale, sub quo tamen Petrus caput dicitur, secundum modum prædictum, secundum quem modum, sub Christo capite & Petro multa capita particularia possunt dici, sicut Patriarcha fidelium Patriarchatus sui, & Archiepiscopus Archiepiscopatus, & Episcopus Episcopatus sui; sic videmus, quod licet Christus sit Ecclesiæ principale, & primum fundamentum, juxta illud Apostoli, fundamentum autem nemo potest ponere præter illud, quod positum est, quod est Christus Jesus; & alibi, loquens gentilibus conversis, dixit vos estis cives sanctorum, & domestici Dei superædificati super fundamentum Apostolorum & Prophetarum, ipso summo lapide angulari Christo Jesu, id est, quod fundamentum est Christus Jesus; tamen etiam Apostoli dicuntur fundamentum, juxta illud Psalmistæ, fundamenta ejus (i. e. Ecclesiæ) in montibus sanctis. Et secundum hunc modum, Christus videtur Petrum prædixisse futurum Ecclesiæ fundamentum, cum dixit

ANNO
1327.

tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Unde sicut Christus dicitur sanctus sanctorum, Rex Regum, Dominus dominantium; sic, similitudinariè, Pastor Pastorum, & caput caputum, & fundamentum fundamentorum Ecclesiæ potest dici. Sic igitur ex prædictis patet, quod Petrus secundum prædictum modum, caput est Ecclesiæ & vocatur. Et hoc videtur Christus, in impositione nominis, designasse, dixit enim sibi, sicut legitur in Jo. tu vocaberis Cephas: Cephas autem græcè interpretatur caput latinè; unde Constantinus Imperator, de Romana Ecclesia loquens, dicit, quod Principatus Sacerdotum & Christianæ Religionis Caput, ab Imperatore cœlesti constitutus est Romæ. Justinianus quoque, in quadam Epistola, Johanni Papæ missa; testatur hæc dicens, non patimur quicquam quod ad Ecclesiam pertineat, quamvis manifestum & indubitatum sit, quod innovetur, ut non hoc S. V. quæ caput est Ecclesiarum omnium, innotescat, etiam alibi sic dicit, summi Pontificatus apicem apud Romanam Ecclesiam esse ipsamque fore sacerdotii fontem, nemo est qui dubitet, id est qui debet dubitare. Ludovicus autem Imperator beatum Petrum Apostolorum Principem vocat. Quod autem beatus Petrus plus, quam alii Apostoli habuit auctoritatis, ex prædictis etiam concluditur evidenter. Certum est enim quod major est auctoritas Pastoris, quam gregis: Petrus autem totius gregis dominici generalis constitutus est pastor, ut probatum est superius, quod de nullo alio Apostolo potest dici. Præterea constat, quod major est non limitata auctoritas limitata: omnes autem alii Apostoli receperunt limitatam potestatem, sive supra verum corpus Christi conficiendum, sumendum, & aliis ministrandum, quæ quidem Auctoritas, seu Potestas, fuit in cœna Domini; omnibus Apostolis attributa, & etiam illa, quam post resurrectionem Dominus supra corpus mysticum dedit illis, dicens, quorum remisistis peccata remissa sunt, & quorum retinueritis retenta sunt; sive in Ascensione, quando dixit eis, euntes ergo docete omnes gentes baptizantes in nomine Patris. Petro autem, sine limitatione aliqua commisit curam Domini gregis, cum sibi dixit, pascere oves meas, pascere agnos meos; item sibi soli, ita quod nulli aliter singulariter dixit, tibi dabo claves Regni cœlorum, & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in Cœlis, & quodcumque solveris super terram erit solutum in Cœlis. Hæc autem in sancto Luca Evangelio, Jesus videtur satis congrue designasse, ubi loquens Petro & aliis, dixit; Duc in altum, & relaxate retia in capturam; soli enim Petro dixit, & non ulli alii, duc in altum, significans quod ad ipsum solum pertineret in altum i. e. in profundum disputationum fidei dubia diffinire: sibi autem & aliis, quod sequitur, dixit, laxate retia in capturam, quia omnes Apostolos constituit hujusmodi piscatores, juxta illud, quod in sancto Evangelio Marci dixisse legitur Christus, venite post me, & faciam vos hominum piscatores. Hoc quoque, scilicet, quod Petrus plus cæteris Apostolis receperit auctoritatis, apparet ex multis, quæ Jesus sibi, & de ipso, illis dixit, nec non & ex

multis, quæ ipsum, post Ascensionem Domini, dixisse, & fecisse, scriptura sacra testatur. Ex prædictis itaque patet quod Petrus à Christo fuit Vicarius constitutus, quando sibi totius gregis Domini curam commisit, & per consequens Rector & caput ipsius gregis institutus est, & vocatus, ex quibus sequitur, quod sibi à Christo amplior, quam aliis Apostolis, attributa fuit auctoritas, & potestas; hinc est, quod Clemens, ejusdem Petri successor & discipulus, dixit, nec inter ipsos Apostolos par fuit institutio, sed omnibus præfuit unus, scilicet Petrus. Tertio, isti filii Belial, asserere non verentur; quod ad Imperatorem spectat Papam instituere, & destituere, ac punire, quæ utique omni Juri obviant & repugnant. De primo quidem post Christum, novi Testamenti summo Pontifice scilicet, Petro patet, quod non ab Imperatore temporali, seu terreno, constitutus Papæ fuerit, sed à Christo, dicente sibi soli illud Johannis, pascere oves meas, pascere agnos meos, per quæ verba ipsum suum Vicarium generalem constituit, ut patet ex prædictis. Adhuc de illis summis Pontificibus qui fuerunt ante Constantinum magnum Imperatorem, quod ipsorum institutio ad Imperatores non pertinuerit, satis liquet volenti acquiescere veritati; cum enim serè omnes Imperatores illius temporis fuerint idololatrarum ac fidei Catholice, & Orthodoxorum Pontificum; persecutores atrocissimi, adeo quod omnes fere à beato Petro inclusivè usque ad bonum Sylvestrum, effecerunt martyres, quod ad eos papæ institutio potuerit pertinere nullo modo utique credi debet, nec de ipso Constantino, usque ad suam conversionem ad fidem Catholicam, quod ad eum Papæ institutio pertinuerit dici potest; nec per conversionem ad fidem hoc assequi potuit, cum per eam Papæ Filius & Discipulus effectus fuerit & subiectus. Præterea cum Imperator ipse post susceptum Baptismum, inconveniens reputaverit, & injustum, quod ubi principatus sacerdotum, & Christianæ Religionis caput, ab Imperatore cœlesti institutum fuerat, videlicet, Romæ, illic Imperator terrenus potestatem haberet; Ideoque sedem Imperialem Sylvestro Papæ cesserit, & ad partes Orientales Imperii & Regni transferretur potestatem; multo fortius injustum & inconveniens est censendum quod ad ipsum Imperatorem Papæ potuerit institutio pertinere; & idem patet dicendum esse de Græcis Imperatoribus qui sibi in Imperio successerunt. Quod autem ad Imperatores Latinos non pertinuerit, nec pertineat institutio, supradicta patet: Imperium enim per Papam à Græcis translatum est in Latinos; nec plus juris in ipsos, quam apud Græcos existeret; Papam, ipsum transferentem, legitimus transulisse: Græcis autem Imperatoribus, ut ex prædictis patet, talis non pertinebat institutio; quare nec pertinere poterit ad Latinos. Et si dicatur quod Papæ institutio ad Latinos Imperatores pertinet ex concessione, postea ipsis facta per summum Pontificem vel summos Pontifices, est dicendum, quod nulla concessio facta per Papam aliquem Imperatori, seu Imperatoribus, debet intelligi quod ipsi Imperatores Papam possent instituere seu

ANNO
1327.

ANNO
1327.

eligere, sed quod possent electioni summi Pontificis interesse: & quod sic concessionem illam intelligi debeant, satis ex eo quod in quodam Capitulo legitur, ubi sic dicitur, patet verum, quia Imperatores, quandoque, modum suum ignorantes non in numero consequentium, sed potius distribuentium, immo exterminantium esse voluerunt. Item, Querimonia Nunciorum Ludovici Imperatoris, quibus in Urbe presentibus, electio de Papa Adriano secundo, ipsis non vocatis, extitit celebrata, hoc similiter probat: conquerebantur enim, dicentes, quod, cum presentes essent, non fuerant invitati, nec optate meruerunt electioni futuri præsulis interesse. Adhuc, quia nonnulli Imperatores illo Privilegio abusi fuerant, & frequenter, in Hæreticorum prolapsi perfidiam, Catholicæ matris Ecclesiæ unitatem fuerunt impugnare conati, statuta Sanctorum Patrum contra eos, Sanctæ ut se electioni Papæ non ingererent, prodierunt, ac ut anathematis innodarent vinculo, quisquis eorum suffragio Ecclesiam obtineret: nonnulli quoque Imperatores, ducti Religiosæ mentis affectu, ex abundantia, supra dicto renunciaverunt Privilegio, ut patet ex tenore Canonum super hoc conditorum, per quos, & non alios probatur concessio ante dicta. Præterea, legant homines isti pestiferi Historias approbatas, quis unquam Papa Catholicus ab Imperatore institutus fuerit; profecto credimus quod nullum poterunt reperire; nec dubium, si ad eos talis pertinisset Institutio, quin potestate fuissent nisi hujusmodi & quum in Historiis de institutione tali mentio haberetur. Dicere autem quod Papæ institutio, seu punitio, ad Imperatorem pertineat, est erroneum & insanum, quomodo enim ad Imperatorem pertinebat Papæ destitutio; cum ejus Institutio ad eum non pertineat, ut ex prædictis patet; inde enim etiam, secundum jura Imperialia, privatio debet procedere, unde datio noscitur processisse. Præterea, quomodo Imperator Principem Clericorum destituere poterit, vel punire; cum etiam secundum Imperiales Leges, id in simplici Clerico nequeat exercere. Audiant isti homines perfidi quid circa hoc nonnulli Principes Catholici senserint, & quid duxerint faciendum; Theodosius quidem & Arcadius, Imperatores Catholici, expressè sanxerunt quod nullus Episcoporum, siue eorum, qui Ecclesiæ necessitatibus serviunt, ad Ordinariorum, siue Extraordinariorum, judicium pertrahantur; habent enim illi Judices suos, nec quicquam eis cum legibus est commune. Item, Imperator Constantinus, cum querelam Clericorum quorundam coram se deferendam, conspiceret, dixit vos à nemine Laicorum judicari potestis, qui Dei solius estis judicio reservati; & si dicatur si solius Dei judicio reservantur, ergo nec à judicibus Ecclesiasticis poterunt judicari, dicendum quod immo ipsi quidem Pontifices Vicarii licet differenter, sint Christi: quia Papa universalis, velut vocati in potestatis plenitudinem; illi verò particulares, velut illi qui in partem sollicitudinis sunt vocati; unde à Deo videntur judicari, quia ab eo judicantur, potius quam ab ipsis, cum ille hujus auctoritate sic facere videatur; & propter hoc Imperator prædictus signanter dixit, à nemine laicorum. Item Theodosius Imperator, cum Romæ Concilium con-

vocasset, ut Sanctum Concilium judicaret de his, quæ Papæ Symmacho ab adversariis dicebantur impingi, certi Episcopi, qui convenerant Imperatori dixerant quod ad illum qui impetebatur, scilicet Papam, pertinebat Concilium convocare, quia ejus fedi primum Petri Apostoli meritum, deinde secuta jussione Domini Conciliorum venerandorum auctoritas singularem in Ecclesiis tradidit potestatem; nec ante minoris subjacuisse judicio Antistitem dictæ sedis: quo audito Imperator prædictus Deo inspirante, respondit, Synodalis esse arbitrii in tanto negotio sequenda præscribere, ac ad se nihil, præter reverentiam de Ecclesiasticis negotiis asseruit pertinere; Episcopis etenim Principes Christianos solum est capita subdere, non de eorum capitibus judicare. Hinc est, quod Innocentius Papa Arcadium Imperatorem excommunicavit, quia consensit ut à sua sede Sanctus Johannes Chrysostomus pelleretur; plures quoque summos Pontifices legimus, Imperatores, pro suis excessibus, Imperiali dignitate privasse. Beatus quoque Ambrosius, licet Ecclesiæ universalis non esset Pontifex, Theodosium Magnum Imperatorem excommunicans, eidem ingressum Ecclesiæ interdixit: Ad hujusmodi autem erroris sui fulcimentum, scilicet, quod ad Imperatorem pertineat Papam destituere, & punire illud, quod in Sanctis Evangeliiis legitur, de Pilato, scilicet, quod Christum crucifixit, præsumunt inducere, afferentes ipsum Pilatum tanquam Christi Ordinarium crucifixisse ipsum, tanquam sibi subiectum. Quod habet duplicem intellectum; aut enim intelligunt Pilatum Christum crucifixisse de jure, aut de facto. Si de jure hoc obviat veritati: de jure enim de crimine quis puniri non potest, nisi qui deliquerit verè, vel interpretativè vel qui convictus fuerit deliquisse; Christus autem secundum veritatem non deliquit, quia innocens fuit manibus, & mundo corde, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus; & hoc ipse Pilatus fuit expressè testatus: cum enim ipsum Judæis tradidit crucifigendum, dixit, mundus sum à sanguine justis hujusmodi; Item non fuit deliquisse convictus, quod idem pluries testatus: cum enim Judæi instarent quod crucifigeret eum, in uno loco dixit, quid enim mali fecit, quasi dicat, nihil invenio eum fecisse mali: & aibi, pluries eisdem Judæis instantibus quod crucifigeret illum, dixit, Ego nullam in eo invenio causam mortis; quare ipsum de jure non potuit punire. Si autem intelligunt quod de facto, & injustè punivit eum innocentem, sicut & veritas se habet, tunc ex hoc non possunt concludere aliud, nisi quod Imperator Papam de facto potest interficere & injustè, quod utique non solum de Imperatore concedimus, sed etiam de privato, sicut & plures Imperatores à privatis personis, & Summos Pontifices à non suis Judicibus, sicut omnes martyres legimus interceptos. Quarto, dicunt isti vaniloqui, immo falsiloqui, quod omnes sacerdotes, siue sit Papa, siue Archiepiscopus, siue sacerdos simplex, sunt, ex institutione Christi, auctoritatis & jurisdictionis æqualis: quod autem unus plus alio habeat, hoc est secundum quod Imperator concedit uni vel aliis plus & minus: & sicut concessit alicui, sic potest illud etiam

ANNO
1327.

viant,

ANNO
1327.

viant, & Hæreticam sapiunt pravitatem. Quod enim Sacerdotum, simplicium, & non simplicium, ex ipsa institutione Christi, non existat aequalis potestas, patet tam in his qui fuerunt in Testamento veteri, quam in his qui fuerunt in novo. In veteri siquidem Testamento per Moysen ex præcepto Domini, Aaron in summum Pontificem, filii verò ejus uncti fuerunt in simplices sacerdotes; quorum potestas, ut patet, inæqualis extitit, quia ex simplicibus sacerdotibus, velut ad superioris auctoritatis & potestatis honorem, ad Pontificatum sunt assumpti: tumque licebant quædam Pontifici, utpote in sancta Sanctorum ingredi, quæ non licebant simplicibus sacerdoti. In novo verò Testamento Pontificum & simplicium sacerdotum ab ipso Christo, ex eo assumptis videntur exordium, quod duodecim Apostolos quorum typum gerunt Pontifices ac LXXII, Discipulos instituit, quorum typum gerunt simplices sacerdotes. Constat autem ex multis, quæ de ipsis in sanctis leguntur Evangeliiis, quod Apostolorum & discipulorum auctoritas dispar fuit. Adhuc, quod potestas aliorum quorumcumque sacerdotum potestati Papæ par non sit, nec aequalis patet evidentiùs ex prædictis. Quod aliorum Episcoporum scilicet, Patriarcharum, Archiepiscoporum & Episcoporum, par potestas non sit nec fuerit, patet; inferior siquidem potestas superiori non est par potestati. Constat autem Patriarchas esse superiores respectu Archiepiscoporum, & Archiepiscopos respectu Episcoporum, & Episcopos respectu simplicium sacerdotum. Et si dicant isti homines reprobi quod istorum Episcoporum distinctio ab Imperatore processit, non à Christo, dicimus quod immò processit ab ipso. Ille enim, cujus auctoritate sit aliquid, illud fecisse videtur: Beatus autem Petrus, Christi Vicarius, & gregis Domini caput, attendens quod, aucto grege sine ipsius augmentatione custodia, gregi non poterat salubriter provideri, auctum gregem, post ascensionem Domini, considerans, & aucturum amplius providens in futurum, gradus prædictarum potestatum instituit & distinguit. Quare, cum auctoritate Christi prædicta distinctio facta fuerit, Christo debet ascribi. Hanc autem potestatem datam Ecclesiæ potestas diu ante prædixerat dicens, pro patribus nati sunt tibi Filii, constitues eos Principes super omnes Terras; ubi Patres Ecclesiæ vocat Apostolos, & filios Ecclesiæ fideles per Apostolos ipsos conversos; ubi satis aperte Ecclesiæ I. C. ejus pastori, attributa potestas, intelligitur, instituendi diversos gradus Principum, cum expedire perciperet Ecclesiæ Sanctæ Dei. Audiant insuper isti perversi homines quid Justinianus Imperator Catholicus super hoc dixit; Cum enim circa gradus prædictos Episcoporum, eorumque superioritatem, & subjectionem constituisset aliqua, subjunxit, dicens, Nos hæc secundum sacrarum regularum explanationem Apostolicamque Traditionem constituimus: ex quibus colligitur evidenter, non ab Imperatore distinctionem & auctoritatem Pontificum, originaliter & principaliter, sed ab auctoritate Apostolica processisse; Imperatoremque, ut illa servarentur melius, juxta statuta Apostolica, eadem statuisse. Con-

siderent etiam quæ, & quanta ex his, si vera essent, inconvenientia sequerentur; sequeretur utique, quod usque ad tempus Constantini nulla potestas esse poterit in Ecclesiâ Sancta Dei, cum illo tempore Imperatores fere omnes Gentiles fuerunt, Persecutores Ecclesiæ, ac Prælatorum ejusdem; de quibus dici non potest, quod Prælati, Ecclesiæ potestatem concesserint aliquam, ut ex prædictis patet. Ex prædictis insuper sequeretur, quod Universalis Ecclesiæ, quæ Spiritu Sancto regitur, erret, & erraverit, ipsos honorando pro Sanctis: quod est utique contra illud, quod Christus discipulis, in ascensione sua ut in Sancto Evangelio Matthæi legitur, promisit, dicens, Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi; Secundum enim istos Diaboli filios, pro illo tempore, vera Christi promissio non fuisset nec aliquis illorum Pontificum, qui à paganis fuerunt eo tempore interfecti, sancti fuerunt nec pro sanctis honorari deberent: hoc quoque est expressa contra illum articulum, unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam, quia secundum eos, nec sancta fuit, pro illo tempore, nec potuit dici sancta. Utrum autem in omnibus Apostolicis, ac in simplicibus, & non simplicibus sacerdotibus fuerit ordinis potestas aequalis, dicimus quod, quantum ad Ordinis dignitatem, pares sunt, & fuerunt: aequè enim sacerdos quilibet sacerdotalem characterem recepit, rite & secundum formam Ecclesiæ, ordinatus. Potestas autem ipsius Ordinis par quoad Sacramentum altaris, omnino non existit, nec extitit, simplicis, & non simplicis sacerdotis, quod patet, quia potestas ligabilis & suspensibilis illi, quæ ligari vel suspendi nequit, nequaquam par potest dici. Constat autem quod Papa ligare potuit aliorum sacerdotum & suspendere potestatem, sic quod licet ut dicta potestate non poterunt, licet effectus subsequatur, si usi fuerunt, & ipsi sunt ex hoc merito puniendi; nullus autem aliorum sacerdotum potestatem Papæ ligare vel suspendere potest, quod etiam de aliis superioribus & inferioribus patet; ex quo sequitur evidenter, quod potestas esset Ordinis, superiorum & inferiorum sacerdotum, omnino par judicari non potest. Concedimus tamen quod, si sine probatione aliqua, minores usi fuerint hujusmodi Ordinis potestate, puta hostiam consecrando, par sequitur effectus; æquè enim, prolatis verbis illis, Hoc est corpus meum, à simplici Sacerdote sit Transsubstantiatio panis in Corpus Christi, sicut si ea superior protulisset; quod ex eo contingere noscitur, quia unus & idem est sacerdos interior, videlicet Christus, qui prolatis verbis prædictis à sacerdote quolibet, animo consecrandi, Transsubstantiationem hujusmodi facit; & ideo non est mirum si pars effectus sequi debeat verbis prædictis à quocumque sacerdote prolatis, cum unus & idem actor hujusmodi esse noscatur effectus. Adhuc isti blasfemi dicunt, quod tota Ecclesiæ, simul juncta, nullum hominem punire possit punitione coactiva nisi concedat hoc Imperator: quod utique Doctrinæ Evangelicæ noscitur obviare. Constat enim quod à Christo, Petro, &

ANNO
1327.

ANNO
1327.

in persona Petri, Ecclesie potestas coactiva concessa, vel saltem promissa extitit, quae quidem promissa fuit postea adimplera cum sibi Christus dixit, Quodcumque ligaveris super terram; ligamur enim non solum voluntati, sed inviti. Adhuc constat, sicut ibi legitur in Matthæo, quod si aliquis damnatum alii indebitè dederit, illudque ad mandatum Ecclesie noluerit emendare, quod Ecclesia per potestatem, à Christo sibi concessam, ipsum ad hoc per Excommunicationis sententiam compellere potest; quae quidem potestas est utriusque coactiva. Circa quod est advertendum, quod cum Excommunicatio major nedum excommunicatum à perceptione Sacramentorum removeat, sed etiam à communione fidelium ipsum Excommunicatum excludit, quod corporalis etiam à Christo coactio Ecclesie est permessa, cum etiam, secundum Imperiales leges, gravius reputetur inter homines conversari ipsorumque privari suffragio, quam ab hominibus separari; ex quo sequitur potestatem coactivam, non ab Imperatore terreno, sed ab ipso Christo, fuisse originaliter Ecclesiam consecutam. Præterea beatus Petrus post Ascensionem Domini, in personam Ananiae, & Saphiræ, uxoris suae, sine Imperiali concessione, in quos, quia de pretio agri Deo oblati, fraudaverunt, mortis sententiam promulgavit; quae quidem sententia non processit de ipsorum conjugum voluntate. Item, Beatus Paulus, Elimam, Magum, Sergium Paulum à Fide quærentem avertere, ad tempus luce corporali privavit; illum quoque fornicatorem Corinthium in carnis interitum tradidit Sathanae, ut ejus spiritus salvus esset. Item, Corinthiis scribens, dixit idem Apostolus, Quid vultis, in virga ad vos veniam? an in caritate & in spiritu mansuetudinis? in quo satis expressè coactivam potestatem supposuit se habere. Item scribens eisdem, alibi dixit arma militiae nostrae non sunt carnalia sed potentia Deo, i. e. à Deo concessa ad destructionem munitionum, Consilia, destruentes & omnem altitudinem excellentem se adversus sententiam Dei, & sequitur, in promptu habentes ulcisci omnem inobedientiam. Ex quibus patet Paulum non ab Imperatore, sed à Deo habuisse potestatem etiam coactivam, cujus contrarium blasphemè præsumunt dicere supra dicti. Rursus advertant isti nequam homines, quo modo audent dicere supra dicti, quod ab Imperatore terreno Ecclesiarum Praelati coactivam, vel aliam receperint, originaliter, potestatem; cum, ut supra dictum est, Imperatores usque ad Constantinum Magnum, fere omnes, pagani fuerant, & idololatrae, & persecutores, immo exterminatores, quantum fuit in eis, Ecclesiae Sanctae Dei. Quomodo ergo illi talibus coactivam, vel aliam potestatem concederent, utique nullus sapiens hoc credere debet. Et quia, ne tantorum auctores & Doctores errorum plures in ipsorum errorem pertraherent devium, ipsique, propter impunitatis audaciam, nequa-

quam fierent nequiores, licet Nos, cum eorum excessus adeo forent notorii, quod nulla poterant tergiversatione celari, tunc possemus procedere ad sententiam contra eos, de benignitate tamen Apostolica, quae conversionem desiderat perverforum, Nos ipsos, Marfilium, & Johannem, & quemlibet ipsorum, de Fratrum eorundem consilio V. Id. Aprilis proximo præteriti, die videlicet Dominicae cenae, per Edictum citavimus publicum; praesente fidelium multitudine copiosa, ut infra quatuor mensium, tunc proximo subsequentium spatium, quos eis, & eorum cuilibet de eorum Fratrum consilio, pro preceptorio termino praefiximus & assignavimus; Apostolico conspectui se personaliter praesentarent, super praedictis excessibus, & delictis, ut praefertur, notoriis, justam, dante Domino, sententiam audiri, ac responduri, & facturi quod Justitia suaderet eisdem. Apertius praedicentes, quod si infra praedictum terminum, coram nobis, si non, comparerent, nos ad praedicta, absque monitione & citatione, procederemus alias prout videremus expediens, eorum absentia non obstante. Volentes tunc nihilominus, & etiam dicentes, citationem praedictam, etiam si termini praedicti praefixio in tempore forsitan caderet feriatò, perinde valere, suumque effectum sortiri debere, ac si tempus feriarum non existeret, quacumque Constitutione, super hoc in contrarium edita, non obstante. Et ut ad ipsorum & aliorum, quos tangebant notitiam communem deducerentur, praedictas cartas siue membranas, Processum continentes eundem in Majoris Ecclesiae Avinionen. appendi vel affigi ostiis fecimus, quae processum ipsum suo quasi sonoro praconio & patulo indicio publicarent, ut ipsi & alii, quos processus ipse tangebatur, nullam possent excusationem praetendere, quod ad eos non pervenisset vel quod ignorassent eundem, cum non esset verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod publicabatur omnibus tam patenter. Voluimus etiam auctoritate Apostolica decernentes, quod idem Processus per dictos citatos apprehenderetur & arctaret, quia ad eos, moram trahentes cum dicto Ludovico, tutus non patebat accessus, ac si eis insinuatè personaliter & publicatus solemniter extitisset. Constitutione quacumque per Romanos Pontifices, praedecessores nostros in contrarium edita, non obstante. Cum autem praefati, Marfilium & Johannes, citati, ut praedicitur in proximo praefixo sibi termino comparere non curaverint, nec aliquis pro eisdem, nos ipsos, & eorum quemlibet, de Fratrum praedictorum consilio reputavimus & decrevimus meritò contumaces. Et licet tunc, eorum contumacia exigente potuissim, cum eorum essent excessus, ut praefertur, adeo notorii, quod non poterant aliqua tergiversatione celari ad sententiam & alia rationabiliter contra ipsos procedere, & quemlibet eorum; de benignitate tamen Apostolica, quae conversionem peccatorum desiderat, ipsos decrevimus usque ad nostrum

ANNO
1327.

beneplacitum expectandos; quo circa contra ipsos procedere, usque ad diem presentem, de eorumdem Fratrum Consilio, duximus differendum. Sanè considerantes attentè, quod præmissi, Marsilius & Johannes, ad redeundum ad sinum Ecclesiæ se non præpararunt, sed potius ut in sui erroris devium alios pertrahant elaborant. Nec non ad memoriam reducentes, quod dudum, cum hostis humani generis, ad impugandum sinceritatem fidei, hæreticorum fallaciam subinduceret fraudulentam, sancti Patres, prædecessores nostri, contra ipsos viriliter insurgentes, eorum prava Dogmata cum suis Auctoribus, condenarunt, sicut patet de Arrio & Manichæo, Nestorio & Diacoro ejusque complicibus, & pluribus aliis, quos, cum suis hæresibus, iustissima sententia condemnarunt; ac volentes eorumdem Patrum vestigiis inherere: Et insuper attendentes probabiliter formidari, quod in præmissis mora periculum, & damnum dissimulatio, forent procul dubio allatura non intendentes eos ulterius expectare, sed reputantes, ac decernentes potius contumaces, ad laudem & gloriam sanctæ & Individuæ Trinitatis, consolationemque Fidelium & Fidei Catholicæ firmamentum, de Fratrum nostrorum consilio Dei nomine invocato, Articulos prædictos, videlicet, Quod illud, quod de Christo legitur in Evangelio beati Matthæi, quod ipse solvit tributum Cæsari, quando staterem, sumptum ex ore piscis, illis, qui petebant didragma, iussit dari, hoc fecit non condescensive & liberalitate suæ pietatis, sed necessitate coactus. Item, quod beatus Petrus Apostolus non fuit plus caput Ecclesiæ, quam quilibet aliorum Apostolorum, nec habuit plus auctoritatis, quam habuerunt alii Apostoli, & quod Christus nullum Caput dimisit Ecclesiæ, nec aliquem fecit Vicarium suum. Rursus, quod omnes sacerdotes, sive sit Papa, sive Archiepiscopus, sive Sacerdos simplex quicumque, sunt æqualis auctoritatis, & Jurisdictionis, ex Institutione Christi, sed quod unus habeat plus alio, hoc est, secundum, quod Imperator concessit plus, vel minus, & sicut concessit revocare potest. Ultimo quod Papa, vel tota Ecclesia simul sumpta, nullum hominem quantumcumque sceleratum potest punire punitione coactiva, nisi Imperator daret eis auctoritatem; Velut Sacræ Scripturæ contrarios, & fidei Catholicæ inimicos Hæreticos seu Hæreticales & erroneos. Nec non & prædictos, Marsilium & Johannem hæreticos, immo hæresiarchas, fore manifestos & notorios sententialiter declaramus. Articulosque ac librum prædictos nec non, & quamcumque aliam scripturam, continentem eosdem, prædictos quoque Marsilium & Johannem, ut Hæreticos manifestos & notorios, immo ut Hæresiarchas potius reprobamus, & sententialiter condemnamus. Si quis autem Doctrinam prædictam defendere vel approbare præsumperit cujuscumque sit dignitatis, Ordinis, conditionis, aut status, tanquam Hæreticus, ab omnibus confutetur. Præterea universis & singulis Christi fidelibus districtius inhibemus, ne prædictos Marsilium & Johannem, Hæreticos, & de Hæresi, ut præmittitur sententialiter condemnatos, aut eorum alterum, receptare, defendere, fovere, aut eis quomodolibet adherere, seu præstare, per se, vel per alium, seu alios, publicè, vel occultè,

directè, vel indirectè, auxilium, consilium, vel favorem præsumant; sed eos evitet, potius, ut Hæreticos manifestos, ipsosque, quos fidelibus capiendos exponimus Zelo persequantur Fidei & capiant ubicunque ipsos reperire poterunt, ac Ecclesiæ captos assignent, & restituant animadversione debita puniendos. Nos adversus quoscumque dictorum Hæreticorum Receptatores, Defensores, Fautores, Credentes, Adherentes, aut eis præstantes quomodolibet auxilium, consilium, vel favorem, processuros, prout rationis fuerit, & expedire videbitur, apertius prædicentes. Ut autem sententia & processus hujusmodi ad eorumdem Marsilii & Johannis, & aliorum omnium quorum interest, communem notitiam deducantur, cartas seu membranas, sententiam & processum continententes eosdem, in Majoris Ecclesiæ Avinionen. appendi & affigi Hostiis, seu super liminibus, faciemus, quæ ipsos processum & sententiam, suo quasi sonoro præconio, & patulo indicio publicabunt: ita quod ipsi & alii, quos contingere dignoscuntur, nullam possent exultationem prætere, quod ad eos non pervenerint, vel quod ignorarint eosdem, cum non sit verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Datum Avinion. X. Calendas Novembris Pontificatus nostri Anno XII. Volentes itaque processum ipsum in eis partibus, ut notitiæ fidelium innotescat clarius, solemniter publicari, Fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatinus per te vel alium, seu alios Religiosos & Seculares, exemptos & non exemptos, de quibus tibi videbitur, dictum processum, & contenta in eo, in tuis Civitate, & Diocese, solemniter publicans, etiam ut intelligantur melius ab omnibus, in vulgare singulis diebus, Dominicis, & Festivis in Ecclesiis tuarum Civitatis & Diocesis, & alibi, ubi videritis expedire, prædictos, Marsilium & Johannem Excommunicatos & Hæreticos presentibus fidelibus populis, dum convenierint ad Divina, facias publicè nunciari: Populosque ipsos, ut eosdem vitent Hæreticos, nec eisdem quomodolibet adhereant, aut præstent auxilium, consilium, vel favorem, solerter & fideliter etiam in Sermonibus publicis inducendos. Super publicatione autem prædicta fieri volumus publica Instrumenta, principium, & finem præsentium continentia, nobis postmodum transmittenda.

Datum Avinioni VII. Calendas Novembris Pontificatus nostri anno XII.